

Podries explicar-me quins són els meus drets en el marc d'un procediment d'internament involuntari urgent per raó de trastorn psíquic?

2 situacions

A

Des del primer moment, no has consentit l'internament.

B

En un principi, vas sol·licitar l'ingrés perquè pensaves que t'aniria bé (voluntari). No obstant això, quan ja estàs ingressat en el centre psiquiàtric, canvies d'opinió i vols marxar. No obstant això, el metge no et deixa perquè creu que necessites l'internament (involuntari).

Has anat a urgències i et diuen que ingresses.

Venen a buscar-te al teu domicili per ingressar-te

Aplicaran el "Protocol d'actuació per a l'atenció a les urgències, els trasllats i els ingressos involuntaris urgents de persones amb malaltia mental". És de l'any 2006, abans que l'Estat espanyol ratifiqués la Convenció...

FASE EXTRAJUDICIAL (x < 24 hores)

El termini comença a comptar des del moment en què s'efectua materialment el teu ingrés a l'interior del centre psiquiàtric i contra la teva voluntat. Durant aquesta fase s'han de complir aquestes 4 drets/garanties:

1 Ha d'existir un **INFORME MÈDIC** (per escrit) que acrediti el trastorn psíquic justificant de l'internament immediat.

2 El metge t'ha d'**INFORMAR** sobre l'internament i les seves causes. Tens dret a conèixer per què t'internen!

3 El responsable del centre psiquiàtric ha de **COMUNICAR** el teu internament i els motius d'aquest a l'autoritat judicial **el més aviat possible i, en tot cas, dintre del termini de 24 hores següents al teu ingrés.**

4 **CONTROL POSTERIOR** sobre el centre psiquiàtric. Passes a efectes legals a disposició de l'autoritat judicial

SI NO ES COMPLEX, HABEAS CORPUS!

FASE JUDICIAL (x < 72 hores)

El termini comença a comptar des del moment en que el/la director/a del centre psiquiàtric comunica el teu internament a l'autoritat judicial competent. Durant aquesta fase, s'han de complir aquestes 4 drets/garanties:

1 L'autoritat judicial ha d'**INFORMAR-TE** de quins són els teus drets abans o, com a molt tard, durant l'acte d'exploració judicial:

- Dret a ser escoltat personalment en el procediment.
- Dret a comptar amb un advocat i procurador de la teva elecció en aquest tràmit i, si no en tens, d'ofici.
- Dret a la pràctica de proves.

Ministeri Fiscal

Informe

2 **EXAMEN/EXPLORACIÓ** directa per part de l'autoritat judicial i del metge-forense en el centre psiquiàtric

3 L'autoritat judicial **RATIFICARÀ** o **NO** el teu internament abans que transcorrin les 72 hores

RATIFICA

NO RATIFICA

SI NO ES COMPLEX, HABEAS CORPUS!

4 Dret a presentar un **RECURS D'APEL·LACIÓ** contra la decisió judicial d'internament davant l'Audiència Provincial corresponent

La resolució ha de especificar el termini en què el director del centre psiquiàtric ha d'informar periòdicament a l'autoritat judicial sobre la teva situació (Com a molt tard, 2 mesos). Pot ampliar-se el termini si ho demana el director i ho acorda l'autoritat judicial (no pot excedir de 6 mesos).

En quins casos em poden ingressar en contra de la meua voluntat?

Mentre l'article 763 LEC fa referència a aquella persona que "no estigui en condicions de decidir-ho per ella mateixa", el Codi Civil de Catalunya utilitza una fórmula semblant: "si la seva situació no li permet decidir per si mateixa" (art. 212-4 CCCat). En ambdós casos, cal posar en relleu que es parla d'un internament "per raó de trastorn psíquic".

En el cas dels internaments urgents, que malauradament s'han convertit més aviat en la regla general i no en l'excepció (per la seva rapidesa), l'article 212-5 CCCat estableix que la **CAUSA D'URGÈNCIA MÈDICA** s'ha de fonamentar en un RISC IMMEDIAT I GREU per a:

- la salut de la persona amb trastorn psíquic
- la integritat física o psíquica de la persona amb trastorn psíquic o d'altres persones.

+

El Tribunal Constitucional, seguint la doctrina del Tribunal Europeu de Drets Humans, ha establert que per a que un internament involuntari per raó de trastorn psíquic sigui compatible amb el dret fonamental a la llibertat personal (arts. 17 CE i 5.1.e CEDH) han de concórrer tres requisits:

- **Existència d'un trastorn mental diagnosticat.** Cal haver demostrat fefaentment l'alienació mental de la persona davant l'autoritat judicial per mitjà d'un dictamen pericial mèdic.
- **El trastorn mental diagnosticat ha de revestir un caràcter o amplitud que legitimi l'internament.** En aquest sentit, la detenció pot ser necessària no només quan la persona necessita teràpia, medicació o un altre tractament clínic per curar o alleugerir la seva condició, sinó també quan necessiti control i supervisió per evitar que es provoqui un dany a si mateix o a altres persones.
- **L'internament no es pot perllongar vàlidament sense que persisteixi el trastorn.** Per tant, quan no subsisteixi el trastorn mental que va donar lloc a l'internament, la persona afectada haurà de quedar en llibertat immediatament.

He consultat la infografia "Procediment d'internament involuntari urgent per raó de trastorn psíquic I" i m'hi he fixat que podria sol·licitar un Habeas Corpus si no es compleixen els terminis. Què vol dir això?

Un internament involuntari en un centre psiquiàtric és una privació de llibertat que ha estat autoritzada o ratificada per l'autoritat judicial. Ara bé, si en el marc d'un procediment d'internament involuntari urgent, no es respecten els terminis establerts per la llei, la persona internada pot sol·licitar un **HABEAS CORPUS davant del Jutjat d'Instrucció** competent perquè estariem parlant d'una detenció il·legal. El propi Tribunal Constitucional ho ha volgut deixar clar en la STC 141/2012, de 2 de juliol de 2012.

Amb el procediment HABEAS CORPUS, **no estàs qüestionant la mesura involuntària en si mateixa (fons), sinó la forma en com s'ha dut a terme.** És important que quedi clar això perquè si parlem del fons, sempre tindràs l'opció d'interposar un recurs d'apel·lació davant de l'Audiència Provincial com a propera passa.